

през 1931 год. в Русе. Тук Вапцаров намери широко поле за работа, особено през зимния сезон в кубриците на корабите. Тогава бяхме произведени "стари". Вапцаров през това време се прояви като артист. Приготвихме първото действие от "Хъмове" /Ив. Базов/ за бореците от Дунавския флот. Подготовката вървеше много усилено под негова режисура. Той не ни оставяше да спим, а среднощ ни будеше, за да разучаваме ролите си, или да ни проверяваша дали ги знаем наизуст. Извън режисурата, той изпълняваше ролята на Странджата. В тази роля той остана незабравим. След представлението, когато бе почнала веселата част, към мен се приближи един господин, тъй като бях уредник и касиер на тая литературна забава, и ми каза: "Ама че сте хитри вие, моряците! За да се покажете, че сте нещо, вземате артисти от Русенския театър, за да ви играят Странджата!" Не можах да го убедя, че този артист е наш любител, та трябвало да го заведа зад сцената и да види Вапцарова, когато надяваше моряците си дрехи след представлението. В тази роля Вапцаров меше неузнаваем и затрогващ. А и самата му слаба и болезнена фигура, засилена с грима, отговаряше на тия тип. Когато говорехме с лъжницата, той беше неподражаем....

В Русе Вапцаров беше вече узрял като марксист и започваше да прилага на "практика", както се изразяваше, своето учение. Личеше, че доста е отишъл напред, но и самата обстановка му помагаше, тъй като работеще с обикновени хора, от най-различни категории. Не беше както в училището – под всекидневен контрол. Много весели случки имахме с него през този период в Русе, па и той бе станал много забавен и духовит. В легите много си подхождаше с нашия съвипусник Георги Чолаков. Като че Чолаков го кръсти "Моряка". След като го преместихме на "практика" във Варна, видяхме се чак през май 1932 год., когато завършихме шестгодишния курс и ни уволняваха. Всички другари решихме на традиционния банкет Вапцаров да отговори на всички приветствия. За да не се изложи, помолихме го предварително да съчи речта, но той се изсмя: "Голяма работа било да се отговори и говори на такива хора!"

В отговор на речта на капитан II ранг Стателов на банкета, той се състоя в стария "Грозд", Вапцаров говори близо половин час и неговото слово действително беше знаменателно, пълно със сарказъм и бунтарство. Вапцаров изрази чувствата, които тогава вълнуваха не само нашия випуск, но и на цялата работническа класа.

Ефектът от речта за началството и гостите бе огромен и създаде паника, а ние – съвипускниците – изтръпнахме от радост и страх.

: :

Вапцаров идва във Варна през август или септември 1941 год. Знаехме, че вече е преследван от фашистката полиция. Повторно идва тук през